

Nagy nevettet?k 5.rész: Stan és Pan

2009 május 18. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 1

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Stan és Pan néven ismerik a magyar mozi- és tévénéz?k az amerikai burleszkfilm h?skorának klasszikus párosát: Stan Laurelt (1890. június 16. – 1965. február 23., eredeti nevén: Arthur Stanley Jefferson) és Oliver Hardyt (1892. január 18. – 1957. augusztus 7., eredeti nevén: Norvell Hardy).

Számos néma- és hangosfilmben szerepeltek együtt, mindig ugyanazt a karaktert megformálva: Stan játszotta a vékony, tutyi-mutyi, együgy? figurát, Pan volt a kövér, agilis, mérges.

Stan és Hardy rövid ideig dolgozott együtt 1921-ben, majd 1925-ban kezdtek ismét közösen filmezni, és 1927-t?l kezdve m?ködnek úgy, mint „Laurel és Hardy páros”. 1940-ig 62 kisfilmben és 13 egész estés filmben szerepeltek együtt a Hal Roach stúdióban. Ezt követ?en 1944-ig nyolc kis költségvetés? komédiában játszottak a 20th Century Foxnál és a Metro-Goldwyn-Mayernél, amikor is visszavonultak a filmezést?l a színház javára. Utolsó filmjüket 1950–1951-ben forgatták Franciaországban, majd végérvényesen visszavonultak.

Sokan tartják úgy, kettejük között Stan Laurel volt a nagyobb egyéniség, azt is hallani lehetett egykor, hogy az ötletek nagy része t?le származott. Ám Hardy m?vészi nagysága, emberi tartása is fontos része volt a kett?snek, de mindenek felett a közös mester, Zigotto szellemisége él ma is tovább filmjeikben, egyéni **Stan és Pan** hangot öltve. A bájosan, gyermekien naív Stan mindig jót akar, ugyanakkor, mindig valami bajt csinál - ez volt szerepsémájuk lényege - míg a fölényes, nagykép?en atyáskodó Pan mindig pórul jár. Amikor a lenézett naivitás, és a fölényes tudás kudarcot vall, úgy, hogy felszabadultan nevetni lehet rajta, akkor egy mélyen emberi esend?ség keletkezik, a komikum két arca, a magát gyakran elpityerg? Stan, és a nevet?, vagy éppen bosszankodása miatt nevetségessé váló Hardy arca mint eleven szimbóluma Thália maszkjainak. Ha valami történt velük, azt teljes nyugalommal fogadták, inzultusok ellen nemigen védekeztek, beletör?dve vállalták annak következményeit. Filmjeikben sok színész megfordult, többen önálló karriert kezdhettek, mások, mint például az örök ellenfelet játszó James Finlayson (1887-1953) neve összeforrt a Stan és Pan filmekkel.

Kevesen tudják, hogy amikor 1929-re a hangosfilm uralma alá került a filmgyártás, a némafilmsztárok dönt? többsége hetek-hónapok leforgása alatt kikerült a filmiparból - jó részük örökre. Számtalan megdöbbent? tragédia, egyéni sors-dráma játszódott le akkoriban a színfalak mögött. Csak kevesen kerültek át a némafilmb?l és tudtak további sikereket elérni. A közönség és a bevétel kegyetlen szókimondása hetek alatt kijelölték mindenki helyét, az új „rangsorban”.

Azonban Stan és Pan sikere nem hogy csorbát szenvedett volna ezekben a kritikus években, hanem fokozódott. Chaplin, valamint Stan és Pan biztosították m?vészetükkel a filmtörténet e jelent?s változásánál a folyamatosságot. Az 1930-as években szinte ki sem mozdultak a stúdiókból, ontották a jobbnál jobb filmeket. Aztán az évek könyörtelenül elszálltak. Húsz év után már - akárhogy is fájt - de Stan és Hardy megfáradttá vált, kifogytak az új ötletek. Sikersorozatuknak igazából az Abbott és Costello pár felt?nése vetett véget a negyvenes évekre. 1940-1950 közötti tíz évben sem készült annyi film velük, mint korábban egy év során. Aztán már csak filmtervek készültek a nagy visszatérésre, kés?bb már az sem. 1950-52-t?l fogva fokozatosan visszavonultak a film világától. Hardy 1954-es szívrohama véglegessé tette a visszavonulást. 1957-ben hunyt el. Hardy halálát követ?en Stan visszavonult a színpadtól is, és csak egy-egy kisebb filmszerepben t?nt fel. Stan 8 évvel élte túl gyászolt barátját, de ? még megérhette, hogy el?vették régi filmjeiket, összeállításokat készítettek bel?lük, és ezeknek pont olyan sikerük volt, mint hajdan.

wikipedia

Ajánló